

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ АКСУБАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ СОВЕТЫ

КАРАР

№ 21

15.12.2020 ел

Республики Татарстан Татарстан Республикасы
Аксубай муниципаль районы Уставына үзгәрешләр
һәм өстәмәләр кертү турында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 ел, 6 октябрь, 131-ФЗ номерлы Федераль законның 44 статьясы, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 7 статьясы нигезендә Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Советы

КАРАР ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Советының «Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Уставы турында» 17.10.2019 ел, № 216 карары белән расланган Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Уставына, кушымта нигезендә, үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертүгә.

2. Әлеге карарны федераль законда билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәвенә алу өчен юстиция органына жиберергә.

3. Әлеге карарны «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында» веб-адрес буенча: <http://pravo.tatarstan.ru> бастырып чыгарырга, Аксубай муниципаль районы сайтында интернет-телекоммуникация челтәрендә түбәндәге веб-адрес буенча: <http://aksubayevo.tatarstan.ru> урнаштырырга.

4. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны Аксубай муниципаль районы Советының законлылык, хокук тәртибе, муниципаль милек һәм жирле үзидарә мәсьәләләре буенча даими комиссиясенә йөкләргә.

Аксубай муниципаль районы Баһыгы
Совет Рәисе

К.К.Гилманов

Аксубай муниципаль район
Советының 2020 ел, 15 декабрь,
21 номерлы карарына кушымта

Аксубай муниципаль районы Уставына үзгәрешләр һәм өстәмэләр

1. 6 статьяның 1 өлешендәге 38 пункттында «(федераль әһәмияттәге автомобиль юлларыннан, региональ яисә муниципальара әһәмияттәге автомобиль юлларыннан тыш)» сүзләреннән соң «муниципаль районның авылара территориясә чикләрендә,» сүзләрен өстәргә;
2. 7 статьяның 1 өлешенә түбәндәге эчтәлекле 15 пункт өстәргә:
«15) вәкаләтле участок полициясә вазыйфасын биләүче хезмәткәргә һәм аның гаилә әгъзаларына хезмәткәр күрсәтелгән вазыйфа буенча бурычларын үти торган чорга торак урыны бирү»;
3. Түбәндәге эчтәлекле 16.1. статья өстәргә:
«Статья 16.1. Инициативалы проектлар.
1. Район яшәүчеләр өчен яки аның бер өлешә өчен өстенлекле булган чараларны гамәлгә ашыру максатларында жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне яки жирле үзидарә органнарына хәл итү хокукы бирелгән башка мәсьәләләрне хәл итү буенча жирле администрациягә инициатив проект кертеләргә мөмкин. Инициативалы проектлар гамәлгә ашырыла торган район территориясенә бер өлешен билгеләү тәртибе район Советының норматив хокукый акты белән билгеләнә.
2. Инициативалы проектны кертү инициативасы белән уналты яшыкә житкән һәм тиешле муниципаль берәмлек территориясендә яшәүче кимендә ун гражданнан торган инициатив төркем, территориаль ижтимагый үзидарә органнары (алга таба - проект инициаторлары) чыгыш ясарга хокуклы. Инициатив төркемнең минималь саны Район Советының норматив хокукый акты белән киметеләргә мөмкин. Проект инициаторы буларак Район Советының норматив хокукый акты нигезендә чыгыш ясау хокукы шулай ук район территориясендә эшчәнлек алып баручы башка затларга да биреләргә мөмкин.
3. Инициативалы проект үз эченә түбәндәге мәгълүматларны алырга тиеш:
1) тасвирламасы проблеманы хәл итү, аның өстенлекле әһәмияткә ия халкы өчен район яки аның бер өлешенә;
2) әлегә проблеманы хәл итү буенча тәкъдимнәрне нигезләү;
3) инициативалы проектны гамәлгә ашыруның көтелгән нәтижәсен (көтелгән нәтижәләрен) тасвирлау;
4) инициативалы проектны гамәлгә ашыру өчен кирәкле чыгымнарны алдан исәпләү;
5) инициативалы проектны гамәлгә ашыруның планлаштырылган сроклары;

б) элеге проектны гамэлгә ашыруда кызыксынган затларның планлаштырылган (мөмкин) финанс, мөлкәт һәм (яки) хезмәт катнашуы турында белешмәләр;

7) инициативалы проектны гамэлгә ашыру өчен, планлаштырылган инициатив түләүләр күләменнән тыш, элеге акчаларны куллану күздә тотылган очракта, жирле бюджет акчалары күләменә күрсәтмә;

8) район территориясенә яисә аның бер өлешенә күрсәтмә, аның чикләрендә инициатив проект гамэлгә ашырылачак, район Советының норматив хокукый актында билгеләнгән тәртип нигезендә;

9) район Советының норматив хокукый актында каралган башка мәгълүматлар.

4. Инициативалы проект жирле администрациягә кертелгәнче гражданнар жылышында яки конференциясендә каралырга тиеш, шул исәптән территориаль ижтимагый үзидарәне гамэлгә ашыру мәсьәләләре буенча гражданнар жылышында яки конференциясендә, инициативалы проект турында фикер алышу, аның район халкы мәнфәгатьләренә яки аның бер өлеше мәнфәгатьләренә туры килүен, инициативалы проектны тормышка ашыруның максатка ярашлыгын билгеләү максатларында, шулай ук гражданнарның жылышы яки конференциясе тарафыннан инициативалы проектка ярдәм итү турында карар кабул итү. Шул ук вакытта бер жылышта яки гражданнарның бер конференциясендә берничә инициативалы проектны карау мөмкин.

Район Советының норматив хокукый акты белән шулай ук гражданнарны сораштыру, имзалар җыю юлы белән гражданнарның инициатив проектка ярдәм итү мәсьәләсе буенча фикерләрен ачыклау мөмкинлеге карала.

Инициатив проектны жирле администрациягә керткәндә проектның инициаторлары аңа гражданнар жылышының яисә конференциясендә беркетмәсен, гражданнардан сораштыру нәтижеләрен һәм (яисә) Район халкы тарафыннан инициативалы проектны хуплауны раслаучы имзалар кәгазьләрен кушымта итәргә.

5. Инициативалы проектны жирле администрациягә кертү турындагы мәгълүмат инициативалы проект кертелгәннән соң өч эш көне эчендә «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә муниципаль берәмлекнең рәсми сайтында бастырып чыгарылырга (халыкка житкерелергә) һәм урнаштырылырга тиеш һәм элеге статьяның 3 өлешендә күрсәтелгән белешмәләр, шулай ук проект инициаторлары турында белешмәләр булырга тиеш. Бер үк вакытта гражданнар жирле администрациягә үзләренәң тәкъдимнәрен һәм тәкъдимнәрен, аларны тәкъдим итү срогын күрсәтеп, тәкъдим итү мөмкинлеге турында, ә ул биш эш көненнән дә ким була алмый, хәбәр итә. Үз искәртмәләрен һәм тәкъдимнәрен уналты яшыкә житкән Район халкы җибәрергә хокуклы.

6. Инициатив проект кертелгән көннән алып 30 көн эчендә жирле администрация тарафыннан мәҗбүри каралырга тиеш. Жирле администрация инициативалы проектны карау нәтижеләре буенча түбәндәге карарларның берсен кабул итә:

1) жирле бюджет турындагы карарда каралган бюджет ассигнованиеләре чикләрендә жирле бюджет проектын төзү һәм карау (жирле бюджет турындагы карарга үзгәрешләр кертү) тәртибе нигезендә тиешле максатларга һәм (яисә) тиешле максатларга һәм (яисә) бюджет ассигнованиеләре чикләрендә инициативалы проектны хупларга һәм аны эшнә дәвам итәргә;

2) инициативалы проектка ярдәм итүдән баш тартырга һәм инициативалы проектка ярдәм итүдән баш тарту сәбәпләрен күрсәтеп, проектны инициаторларына кире кайтарырга.

7. Жирле администрация инициативалы проектка ярдәм итүдән баш тарту турында түбәндәге очраklarның берсендә карар кабул итә:

1) инициатив проектны кертү һәм аны карауның билгеләнгән тәртибен үтәмәү;

2) инициативалы проектның федераль законнар һәм Россия Федерациясенә башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары, Район Уставы таләпләренә туры килмәве;

3) жирле үзидарә органнарында кирәкле вәкаләтләр һәм хокуклар булмау сәбәпле, инициативалы проектны гамәлгә ашыру мөмкинлегә булмау;

4) инициативалы проектны гамәлгә ашыру өчен кирәк булган акчалар күләмендә жирле бюджет акчалары булмау (аларны формалаштыру чыганагы инициативалы түләүләр булмау);

5) инициативалы проектта тасвирланган проблеманы нәтижелерәк ысул белән хәл итү мөмкинлегә булу;

6) инициативалы проектны конкурс нигезендә сайлап алуны узмаган дип тану.

8. Жирле администрация әлеге статьяның 7 өлешендәге 5 пункттында каралган очракта, проект инициаторларына инициативалы проектны бергәләп эшләп бетерергә, шулай ук аны башка муниципаль берәмлекнең яисә дәүләт органының жирле үзидарә органына аларның компетенциясе нигезендә тәкъдим итәргә тиеш.

9. Тәкъдим итү, кертү, фикер алышу, карау инициативалы проектлар, шулай ук аларны конкурс нигезендә сайлап алу тәртибе Район Советы тарафыннан билгеләнә.

10. Россия Федерациясе субъекты бюджетыннан бюджетара трансфертлар исәбенә финанс ярдәме алу өчен тәкъдим ителә торган инициативалы проектларга карата инициативалы проектларны карау тәртибе, инициативалы проектларны карау тәртибе, шул исәптән аларга ярдәм итүдән баш тарту нигезләре, мондый инициативалы проектларны конкурс нигезендә сайлап алу тәртибе һәм критерийлары Татарстан Республикасы законы һәм (яисә) башка норматив хокукый акты нигезендә билгеләнә. Бу очракта таләпләр өлештән тора 3, 6, 7, 8, 9, 11 әлеге статьяның 12 пункты да кулланылмый.

11. Әгәр жирле администрациягә берничә инициатив проект кертелгән булса, шул исәптән өстенлекле проблемалар эчтәлеге буенча охшаш проблемаларны тасвирлау белән, жирле администрация конкурс нигезендә сайлап алуны оештыра һәм бу хакта проект инициаторларына хәбәр итә.

12. Инициативалы проектларны конкурс нигезендә сайлап алуны уздыру коллегияль органга (комиссиягә) йөкләнә, аның Формалаштыру һәм эшчәнлегә тәртибе муниципаль берәмлекнең вәкилләккә органының норматив хокукый акты белән билгеләнә. Коллегияль орган (комиссия) составы жирле администрация тарафыннан төзелә. Шул ук вакытта коллегияль орган (комиссия) әгъзаларының гомуми саныннан яртысы район Советы тәкъдимнәре нигезендә билгеләнергә тиеш. Проект инициаторларына һәм аларның вәкилләренә конкурс нигезендә

сайлап алуны уздырганда коллегияль орган (комиссия) инициативалы проектларны карауда катнашу һәм алар буенча үз позицияләрен баян итү мөмкинлеге тәмин ителергә тиеш.

13. Проект инициаторлары, район территориясендә яшәүче гражданнар жыелышы яки конференциясе белән вәкаләтле башка гражданнар, шулай ук Россия Федерациясе законнары белән билгеләнә торган башка затлар инициативалы проектны Россия Федерациясе законнарына каршы килми торган рәвешләрдә гамәлгә ашыруны ижтимагый контрольдә тотарга хокуклы.

14. Жирле администрация инициативасы проектны карау, инициатив проектны гамәлгә ашыруның барышы, шул исәптән акча средстволарыннан файдалану, милек һәм (яки) аны гамәлгә ашыруда кызыксынучы затларның хезмәт катнашуы турында мәгълүмат бастырып чыгарылырга (халыкка житкерелергә) һәм «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә муниципаль берәмлекнең рәсми сайтында урнаштырылырга тиеш. Инициативалы проектны гамәлгә ашыру нәтижеләре турында жирле администрация хисабы инициативалы проектны гамәлгә ашыру тәмамланганнан соң 30 календарь көн эчендә басылып чыгарга (халыкка житкерелергә) һәм «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә муниципаль берәмлекнең рәсми сайтында урнаштырылырга тиеш.»;

4. 18 нче статьяда:

а) 1 өлештә «һәм жирле үзидарәнең вазыйфаи затларын,» сүзләрен «инициативалы проектларны кертү һәм аларны карау мәсьәләләре буенча фикер алышу,» сүзләрен өстәргә;

б) 2 өлешкә түбәндәге эчтәлекле абзац өстәргә:

«Гражданнар жыенында инициативалы проектларны кертү һәм аларны карау мәсьәләләре буенча 16 яшькә житкән тиешле территориядә яшәүчеләр катнашырга хокуклы. Гражданнар жыелышын билгеләү һәм үткәрү тәртибе, мәсьәләләрне карау һәм фикер алышу, инициативалы проектларны кертү максатларында, район Советының норматив хокукый акты белән билгеләнә.»;

5. 20 нче статьяда:

а) 7 пунктның 1 пунктчасында «яки муниципаль берәмлек халкының» сүзләрен өстәргә;

б) 2 өлешендә түбәндәге эчтәлекле тәкъдим өстәргә: «гражданнарның инициативалы проектка ярдәм итү турында гражданнарның фикерен ачыклау мәсьәләсе буенча үткәрелгән сораштыруда инициативалы проектны тормышка ашыру тәкъдим ителгән 16 яшькә житкән район яшәүчеләре яки аның бер өлеше катнашырга хокуклы.»;

в) 3 нче өлешкә түбәндәге эчтәлекле 3 нче пункт өстәргә:

«3) инициативалы проектны тормышка ашыру тәкъдим ителгән 16 яшькә житкән район яшәүчеләре яки аның бер өлеше, - әлеге инициативалы проектка ярдәм итү турында гражданнарның фикерен ачыклау өчен.»;

г) 5 нче өлештә:

- беренче абзацта «Район Советы. Карарында» сүзләрен «Район Советы. Гражданнар арасында сораштыру үткәрү өчен Аксубай муниципаль районының рәсми сайты«Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә кулланыла ала. Карарында» сүзләренә алмаштырырга;

- түбәндәге эчтәлекле 6 пункт өстәргә:

«6) «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә муниципаль берәмлекнең рәсми сайтынан файдаланып, гражданнар арасында сораштыру уздырган очракта, сораштыруда катнашучыларны идентификацияләү тәртибе.»;

д) 7 өлешнең 1 пунктына «яки Район яшәүчеләре» сүзләрен өстәргә;

6. түбәндәге эчтәлекле 59.1 статья өстәргә:

«**Статья 59.1** Район Советы депутаты, башка вазыйфай затлар эшчәнлегенең социаль һәм башка гарантияләре.

1. Үз вәкаләтләрен даими нигездә гамәлгә ашыручы район Советы депутатына, башка вазыйфай затларга бирелә торган социаль һәм башка гарантияләр «Татарстан Республикасында вәкиллеке орган депутаты, жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфай заты вәкаләтләрен гамәлгә ашыру гарантияләре турында» 12.02.2009 ел, 15-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы һәм Район Советы карарлары белән билгеләнә.

2. Район Советы депутатына, үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен, даими рәвештә, эш урынын (вазыйфаларын) аена алты эш көненнән дә ким булмаган чорда саклап калу гарантияләнә.»;

7. түбәндәге эчтәлекле 82.1 статья өстәргә:

«82.1. Инициативалы проектларны тормышка ашыруны финанс һәм башка яктан тәмин итү.

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 ел, 6 октябрь, 131-ФЗ номерлы Федераль законның 26.1 статьясында каралган инициативалы проектларны гамәлгә ашыруны финанс ягыннан тәмин итү чыганагы булып, жирле бюджет турындагы карарда муниципаль берәмлекнең тиешле чыгым йөкләмәләрен финанс белән тәмин итү максатларында бирелгән инициативалы түләүләр һәм (яисә) бюджетара трансфертлар күләмен исәпкә алып барлыкка килә торган инициативалы проектларны гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләре тора.

2. Инициативалы түләүләр астында гражданнарның, шәхси эшкуарларның һәм Россия Федерациясе законнары нигезендә юридик затларның ирекле нигездә түләнә торган һәм конкрет инициативалы проектларны гамәлгә ашыру максатларында Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә жирле бюджетка күчәрелә торган акчалары аңлашыла.

3. Әгәр дә инициатив проект гамәлгә ашырылмаган булса, инициативалы түләүләр жирле бюджетка күчәрүне гамәлгә ашыручы затларга (шул исәптән оешмаларга) кире кайтарылырга тиеш. Инициативалы проектны гамәлгә ашыру нәтижәләре буенча инициативалы проектны гамәлгә ашыру максатларында файдаланылмаган инициативалы түләүләр калдыгы барлыкка килгән очракта, күрсәтелгән түләүләр жирле бюджетка күчәрүне гамәлгә ашыручы затларга (шул исәптән оешмаларга) кире кайтарылырга тиеш.

Жирле бюджетка күчәрүне гамәлгә ашыручы затларга (шул исәптән оешмаларга) кире кайтарылырга тиешле инициативалы түләүләр суммаларын исәпләү һәм кире кайтару тәртибе район Советының норматив хокукый акты белән билгеләнә.

4. Инициативалы проектларны тормышка ашыру, шулай ук, кызыксынган затларның ирекле мөлкәт һәм (яки) хезмәт катнашуы рәвешендә дә тәэмин ителергә мөмкин.»

8. 68 нче статьясындагы 4 нче пунктына түбәндәге эчтәлекле 3 нче пункт өстәргә:

«3) гадәттән тыш хәлләр режимнары гамәлдә булган чорда табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне бетерү максатларында эшләнган норматив хокукый актлар проектлары.»

9. Түбәндәге эчтәлекле 79 нче статьяның 4 нче пункты:

«Район Советының вәкиллеке органына чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына) җирле бюджет турында карар проекты кертелгәннән соң кабул ителгән, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларының керемнәрен (чыгымнарын) үзгәртүгә китерә торган салымнар һәм җыемнар турында район Советының норматив хокукый актларына үзгәрешләр кертүне күздә тоткан норматив хокукый актларында чираттагы финанс елыннан соң килүче елның 1 гыйнварыннан да соңга калмыйча муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органының күрсәтелгән норматив хокукый актларының үз көченә керүе турында нигезләмәләр булырга тиеш.»

Район Башлыгы

К.К.Гилманов